

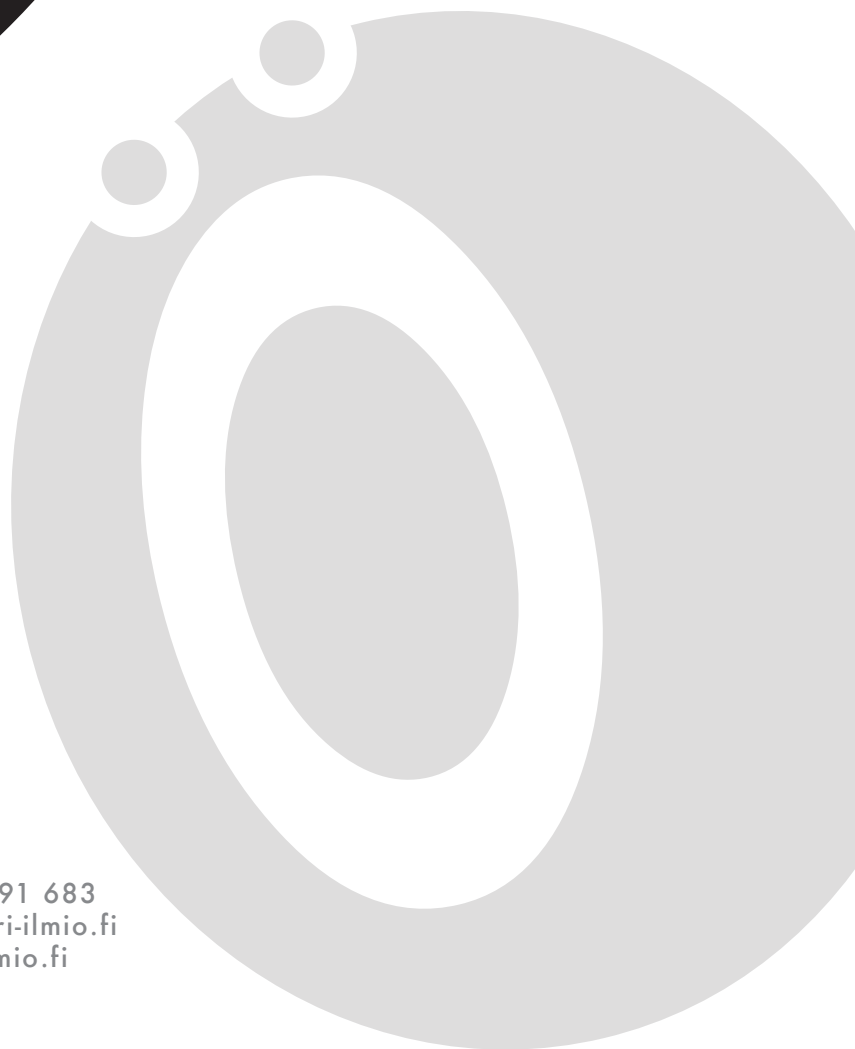
Toimintakertomus

2016

teatteri
ILMIÖ

Teatteriosuuskunta ILMI Ö.
Iso Roobertinkatu 10 B 20
00120 Helsinki

+358 (0)40 8391 683
teatteri@teatteri-ilmio.fi
www.teatteri-ilmio.fi

TEATTERIOSUUSKUNTA ILMI Ö.
Iso Roobertinkatu 10 B 20, 00120 Helsinki
040-839 1683
teatteri@teatteri-ilmio.fi
www.teatteri-ilmio.fi
Y-tunnus 1792285-3

TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1.2016-31.12.2016

Sisällysluettelo

1. TEATTERIOSUUSKUNTA ILMI Ö.	2
1.1 Arvot, tehtävät ja tavoitteet	2
1.2 Toimintavuosi 2016	3
1.3 Henkilökunta	4
1.3.1 Jäsenet	4
1.3.2 Hallinto	5
1.3.3 Vierailijat ja harjoittelijat	5
1.4 Tila	5
1.5 Talous	6
1.5.1 Apurahat	6
1.6 Yhteistyö	7
1.7 Näkyvyys	8
2. ESITYSTOIMINTA	9
2.1 Ensi-illat	9
2.2 Muut esitykset	12
2.3 ILMIFESTIVAALI	15
2.4 Yhteistyöproduktiot	16
3. SOVELTAVA TEATTERI	17
3.1 Yhteisöteatteri	17
3.1.1 SYTYTIN-HANKE	18
3.1.2 KALASATAMA EILEN - TÄNÄÄN - HUOMENNA	18
3.1.3 MARHABA!	18
3.2 Työpajat ja yleisötyö	19
3.3 Koulutus ja tutkimus	19
3.3.1 Koulutukset 2016:	19
4. TEATTERI ILMI Ö:N TEATTERIKOULU	20
4.1 Tehtävä	20
4.2 Toimintavuosi 2016	21
4.3 Ryhmät	22
4.4 Rehtori ja opettajat	23
4.5 Oppilas- ja tuntimäärät	23
4.6 Esitystoiminta	23
4.7 Yhteistyötahot ja koulutus	25
4.8 Herttoniemen kerhot	26
4.9 Teatteritaiteen opetusta kouluissa	26

1. TEATTERIOSUUSKUNTA ILMI Ö.

Teatteriosuuskunta ILMI Ö. on vuonna 2002 perustettu ammattiteatteri. Osuuskunnan virallinen perustamiskokous pidettiin 12.6.2002 ja se hyväksyttiin Patentti- ja rekisterihallituksen rekisteriin 17.12.2002.

Teatteri ILMI Ö:n toiminnan osa-alueet ovat esitystoiminta, soveltavan teatterin projektit, koulutus ja teatterikoulun toiminta. Esitystoiminnassa Teatteri ILMI Ö:n painopistealueena on kiertuetoiminta sekä. Lähes kaikki Teatteri ILMI Ö:n näytelmät ovat olleet kantaesityksiä. Esitystoiminnan tavoitteena on korkeatasoisen taiteen tekeminen.

Soveltavan teatterin projektit voivat olla kertaluonteisia teematyöpajoja tai useamman vuoden kestäviä yhteisöteatterihankkeita. Toiminnassa oleellista on alueellisuus, dialogisuus ja erilaisten ryhmien ajatusten näkyväksi tekemisestä taiteen keinoin.

Koulutustoiminnassa lähtökohtana on tilaajan tarpeet: koulutus voi olla soveltavan teatterin menetelmäkoulutusta tai työn kehittämistä soveltavan teatterin keinoin.

Teatteri ILMI Ö:n teatterikoulu antaa laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta teatteritaiteessa. Opetus on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää teatteriopetusta, joka antaa oppilaille hyvät valmiudet elinikäiseen teatteriharrastukseen, sekä valmentaa alan ammatillisiin opintoihin.

Teatteri ILMI Ö:n toiminta 2016			
Esitystoiminta	Soveltava teatteri	Teatterikoulu	Koulutus

1.1 Arvot, tehtävät ja tavoitteet

Teatteri ILMI Ö:n keskeisimmät toimintaa säätelevät arvot ovat yhteisöllisyys, monialaisuus, erilaisuuden kunnioittaminen ja arvojen ja eettisyyden pohtiminen kannustavassa ilmapiirissä. Taide nähdään esteettisen kokemuksen lisäksi myös eettisenä yhteiskunnallisen osallistumisen areenana ja mahdollisuutena välittävään dialogiin erilaisten ihmisten välillä. Teatterin taiteilijat muodostavat yhteisön, jossa jokaisella on mahdollisuus ja oikeus oman taiteellisen ilmaisun toteuttamiseen.

1.2 Toimintavuosi 2016

Teatteriosuuskunta ILMI Ö:n tavoitteena on jäseniteilijöidensä työllistymisen ja toimivan monialaisen esitystaiteen työyhteisön luominen ja ylläpito. Toimintavuonna 2016 Teatteri ILMI Ö:n esitys-, katsoja- sekä osallistujamäärät ovat nousseet reilusti edellisen vuoden vastaavista. Tavoitteessa on siis onnistuttu. Jäsenistölle on tarjoutunut työtilaisuuksia kaikilla toiminnan sektoreilla: taiteellista työskentelyä esitystoiminnassa, opetus- ja ohjaustyötä teatterikoulussa sekä kärkihankkeen kautta peruskouluissa, ohjaus- ja yleisötyötä yhteisöteatterin ja koulutuksen saralla. ILMIFESTIVAALI työllisti teatterin jäseniä koko vuoden ajan huipentuen festivaaliviikkoon lokakuussa. Festivaalin toteuttaminen vaati myös paljon vapaaehtoistyötä.

Vuoden 2016 aikana olemme suunnitelleet useita produktioita ja hankkeita, joihin emme ole saaneet rahoitusta. Epävarma rahoitus on yleinen ongelma vapaan kentän teattereissa. Siksi olemmekin aloittaneet kehittämistyön, jonka tavoitteena on tutkia millaisilla sisäisillä toimilla ja suunnittelulla voisimme vakiinnuttaa toimintaamme huolimatta epävarmasta rahoituksesta. Tähän aiheeseen liittyen Teatteri ILMI Ö:n jäsen Sari Tupamäki tekee tutkimus- ja kehittämishanketta Turun Ammattikorkeakoulun YAMK opinnoissaan luovan tuottajan opinto-ohjelmassa.

Esitystoiminta

Ammattiteatterituotannot

Lasten- ja nuortenteatteriin erikoistuminen

Teatteriesityksiä vuonna 2016:

- kuusi ensi-iltaa, viisi ohjelmistossa jatkanutta esitystä
- esityksiä yhteensä 96 + Ilmifestivaalin 9 vierailuesitystä
- katsojia yhteensä 4397 + Ilmifestivaalin vierailuesitysten katsojia 274

Soveltava teatteri

Yhteisöteatteria ja esitystoimintaa

Tilausprojekteja

Yleisötyötä ja muuta taidelähtöistä toimintaa (esim. työpajat, koulutukset, taiteenperusopetus)

Vuonna 2016

- kolme yhteisöteatterihanketta: Sytytin, Kalasatama ja Marhaba
- yhdeksän koulutustilaisuutta
- yhteensä 674 tapaamiskertaa
- yhteensä 1087 osallistujaa

Teatteritaiteen perusopetus

Lasten ja nuorten harrasteryhmät

Alueellisuus, ajankohtaisuus, esteettinen kasvu

Aktiivinen opetussuunnitelman kehittäminen, pitkäjänteisyys

Vuonna 2016:

- oppilaita yhteensä 187
- keväällä 8 ryhmää, syksyllä 11 ryhmää

- opetustunteja yhteensä 875
- oppilasesityksiä 23
- katsojia yhteensä 597

Lisäksi perustettiin 14 Kärkihanke-teatterikerhoa helsinkiläisiin peruskouluihin, joissa oli 125 oppilasta. Kokoontumiskertoja oli syksyllä 210 kertaa.

Tilan vuokraus muille teatteriryhmille

- vuokrauksia 40 kertaa
- vierailuesitysten katsojia 591

1.3 Henkilökunta

1.3.1 Jäsenet

Vuonna 2016 osa-aikaisina työntekijöinä Teatteri ILMI Ö:ssä toimivat projektituottaja Outi Sädekallio-Snellman, rahastonhoitaja Minna Savin sekä teatteritaiteen perusopetuskoulun rehtori Liisa Pylkkänen ja opettajat Sofia Koski, Anne Korhonen, Maria Myllykangas, Tanja Parantainen ja Sari Tupamäki. Lisäksi osuuskunnassa työskenneltiin produktio- ja hankekohtaisesti ja palkan jäsenet saivat näistä saaduista tuloista.

Teatteri ILMI Ö:ssä oli vuonna 2016 yhteensä 16 jäsentä. Yhdistävänä tekijänä jäsenillä on Metropolian esittävän taiteen koulutusohjelman teatteri-ilmaisun ohjaajan tutkinto (TIO).

Teatteri ILMI Ö:n jäsenet:

Tuire Jäntti, TIO (amk), LTO, Hki

Pilvi Kallio, YTM, TIO (amk) toimittaja, Hyvinkää

Anne Korhonen, TIO (amk), artesaani, Hki

Sofia Koski, TeM, TIO (amk), koulunkäyntiavustaja, Hki

Kaisa Koskinen, TIO (amk), Vantaa

Tuukka Långsjö, KM, TIO (amk), LTO, Hki

Katri Mehto, FL, TIO (amk), Espoo

Tanja Parantainen, TIO, Hki

Merja Pennanen, TeM, TIO (amk), Joensuu

Sanna Pietilä, kulttuurituottaja (amk), vestonmi, Hki

Liisa Pylkkänen, FM, TIO (amk), Hki

Jari Rättyä, TIO (amk), Hki

Minna Savin, TeM, TIO (amk), nuoriso- ja vapaa-aikatoiminnan ohjaaja, Hki

Outi Sädekallio, TIO (amk), sosionomi (amk), Hki

Heikki Tani, TIO (amk-opiskelija), sosionomi (amk), Hki

Sari Tupamäki, TIO (amk), Teatteripedagogi (TeaK), LTO, Hki

1.3.2 Hallinto

Osuuskunnan vuosikokous valitsi hallituksen, joka koordinoi ja suunnitteli osuuskunnan taloutta ja hankintoja.

Osuuskunnan hallituksessa ovat vuoden 2016 aikana toimineet: Sari Tupamäki (puheenjohtaja), Outi Sädekallio-Snellman (sihteeri), Minna Savin (rahastonhoitaja), Liisa Pylkkänen ja Tanja Parantainen. Hallituksen jäsenten varajäseninä toimivat muut osuuskunnan jäsenet.

Hallitus on kokoontunut virallisiin hallituksen kokouksiin toimikauden 2016 aikana yhteensä 12 kertaa. Vuosikokous pidettiin Teatteri ILMI Ö:n tiloissa 29.03.2017. Vuosikokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat sekä suunniteltiin vuoden 2018 ohjelmistoa ja toimintaa. Lisäksi Teatteri ILMI Ö. järjesti jäsenistölleen vuonna 2016 kaksi toiminnan kehittämisen eli Futurama-päivää.

Teatteri ILMI Ö:n taiteellisista linjauksista, tilaustöistä ja esitystoimintaan liittyvistä päätöksistä vastaa taiteellinen toimikunta. Taiteellisen toimikunnan muodostaa Teatteri ILMI Ö:n jäsenistö. Taiteellinen toimikunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa.

Teatteritaiteen perusopetuskoulua hallinnoi rehtori yhteistyössä opettajakunnan kanssa.

Teatteri ILMI Ö:n kirjanpitäjänä on toiminut vuonna 2016 Paula Laaksonen/Topax Oy.

1.3.3 Vierailijat ja harjoittelijat

Teatteri ILMI Ö. työllisti vuonna 2016 oman henkilökunnan lisäksi vierailijoita ja mahdollisti harjoittelupaikan alan opiskelijoille.

Vierailijat: Kari Jagt, Matti Snellman, Maria Myllykangas

Harjoittelijat: Hanna-Mari Mykkänen (Turun amk), Milla Hilke (Metropolia)

1.4 Tila

Teatteri ILMI Ö:llä on oma toimitila osoitteessa Iso Roobertin katu 10 B 20, Helsinki. Toimitila on mahdollistanut taiteellisen toiminnan ja teatteritaiteen perusopetustoiminnan. Teatteritaiteen perusopetuskoulu toimii myös teatteritiloissa Ruoholahdessa Teatterimuseolla, Vuosaassa Vuotalolla ja Hertsikan koulussa Herttoniemessä.

Teatteri ILMI Ö. vuokraa toimitilaansa myös muille esittävän taiteen ryhmille ja tekee heidän kanssaan yhteistyötä.

Vuokralaiset 2016:

- Juuso Kekkonen, Huijarisyndrooma
- Euphoria Borealis
- Helsingin tarinateatteri
- Antti Koskinen

- Improryhmä Noste
- Teatteri Julkimo
- Marjaana Mykkänen, Snellman korkeakoulu

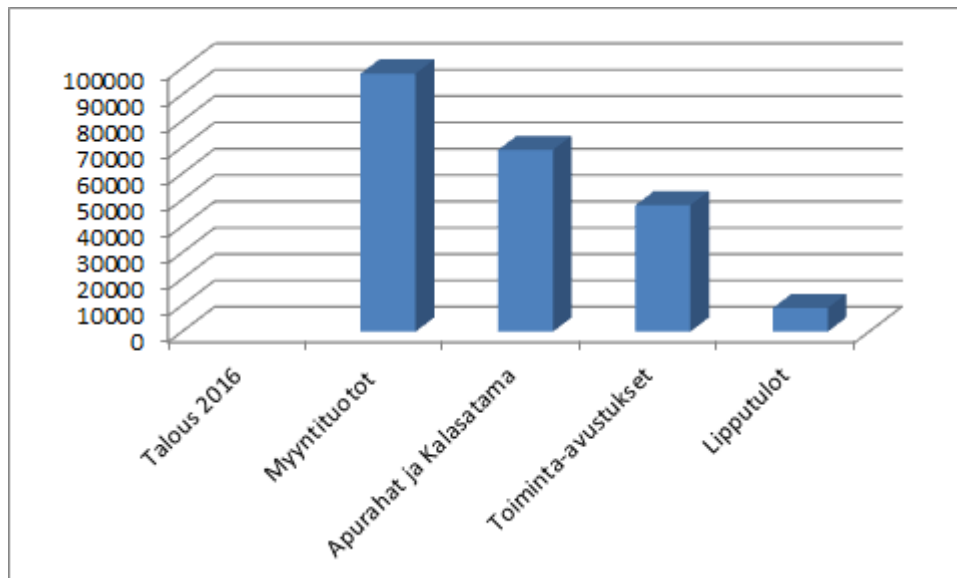
1.5 Talous

Teatteri ILMi Ö. kustantaa osuuskunnan yleiset menot sekä osa-aikaisen tuottajan, rahastonhoitajan ja Teatteritaiteen perusopetuskoulun rehtorin palkat Helsingin kulttuurikeskuksen ja Taiteen edistämiskeskuksen toiminta-avustuksilla, tilan- ja laitteiston vuokraustoilla sekä osuuskuntakatteella.

Osuuskunnan muut kulut; produktiot, hankkeet ja palkkamenot kustannetaan pääsylippu- ja tilaustuotoilla sekä haettavilla apurahoilla ja avustuksilla.

Osuuskunnan kirjanpitoa on hoitanut tilitoimisto Topax/ Paula Laaksonen. Rahastonhoitajana on toiminut Minna Savin.

Tilikauden 2016 tulos on tappiollinen 9755,42 euroa.
Kirjataan voitto/tappiutilille.

1.5.1 Apurahat

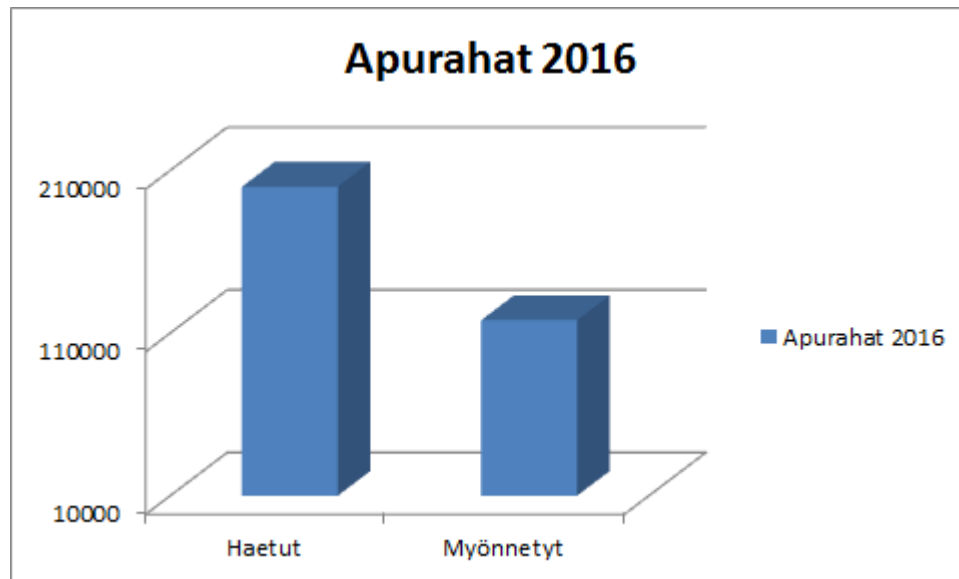
Teatteri ILMi Ö. on saanut seuraavat apurahat vuoden 2016 aikana:

Taiteen edistämiskeskus	17 000 e	Toiminta-avustus
Helsingin kaupunki / Kulke	25 000 e	Toiminta-avustus
Taiteen edistämiskeskus	2 000 e	ILMIFESTIVAALI

Helsingin kaupunki / Kulke	3 000 e	ILMIFESTIVAALI
Taiteen edistämiskeskus	6 000 e	Marhaba! vastaanottokeskus-hanke
Helsingin kaupunki / Kulke	11 000 e	Kalasadama-tapahtuma
Opetus- ja kulttuuriministeriö	36 100 e	Kärkihanke: Teatteritaidetta kouluihin 2016-2017
Suomen Lasten ja nuorten säätiö	8 000 e	Sytytin-jatkohanke, huostaanotetut nuoret

2016 yhteensä

108 100e

1.6 Yhteistyö

Teatteri ILMI Ö:n yhteistyökumppaneita ovat olleet: Helsingin kaupungin sijaishuolto, Kansainvälinen lasten- ja nuortenteatterijärjestö Assitej, Suomen draama- ja teatteriopetuksen liitto Fidea, ETOL – Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ja Teatterimuseo.

Teatteri ILMI Ö. on tehnyt yhteistyötä Turun Amk:n ja Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa tarjoamalla alan opiskelijoille harjoittelupaikkoja sekä esittelemällä osuuskuntatoimintaa teatteri-ilmaisun ohjaajien työllistymismahdollisuutena.

Teatteri ILMI Ö:n jäsenet ovat huolehtineet omasta taiteellisesta ja ammatillisesta kehitymisestään mm. osallistumalla seminaareihin, työpajoihin ja jatkokoulutuksiin. Työyhteisön sisäistä koulutusta ja työhyvinvointia edistettiin osuuskunnan Futurama-kokouksilla.

Lisäksi ILMI Ö:n jäsenet osallistuivat seminaareihin ja tapahtumiin, joissa esiteltiin omaa toimintaa sekä keskusteltiin laajamittaisesti toimialaan liittyvistä asioista.

Opiskelijat, opiskelijavierailut ja opinnäytetyöt Teatteri ILMI Ö:stä vuonna 2016:

- Hanna-Mari Mykkänen, Turun Amk, yhteisöpedagogiopiskelija, 25.1. – 6.3.
- Turun Amk, Teatteri-ilmaisun ohjaajaopiskelijat, tutustumiskäynti 1.3.

- Minna Nieminen, opinnäytetyö, Helsingin Amk, Teatteri-ilmaisun ohjaajaopiskelija
- Ida Heimonen, opinnäytetyö, Helsingin Amk, Teatteri-ilmaisun ohjaajaopiskelija
- Milla Hilke, Helsingin Amk, teatteri-ilmaisun ohjaajaopiskelija, 1.10- 31.1.2017

Seminaarit, joihin Teatteri ILMI Ö:n jäseniä on osallistunut:

- Arts Equal oppimisjamat, 11.2. Finlandia-talo (Sari Tupamäki, Tanja Parantainen)
- Soveltavan taiteen tulevaisuus seminaari 22.1. Helsinki (Outi Sädekallio-Snellman)
- Yhteisötaiteilijaseminaari 6.4. Luova Suomi, Riihimäki (Sari Tupamäki)
- Taiteen tiedotuskeskusten yhteinen tuottajatapaaminen 9.5. Cirko, Helsinki (Liisa Pylkkänen, Outi Sädekallio-Snellman)
- Suomi100 tapaaminen 16.6. Teatteri Toivo, Helsinki (Outi Sädekallio-Snellman, Sari Tupamäki)
- Museoiden, teattereiden ja orkestereiden valtionosuusrahoitusta uudistava sidosryhmätyöpaja, Helsinki 3.6. / Lahti 3.10. / Helsinki 9.12. /Helsinki 11.11. (Sari Tupamäki ja Tanja Parantainen)
- Laadukas lastenteatteri - seminaari/Taike 18.10 Hämeenlinna (Minna Savin, Anne Korhonen, Sari Tupamäki)

1.7 Näkyvyys

Teatteri ILMI Ö:n internetsivut toimivat vuonna 2016 osoitteessa www.teatteri-ilmio.com. Sivujen ylläpidosta vastasi Outi Sädekallio-Snellman. Vuonna 2016 Teatteri ILMI Ö. aloitti kotisivujensa uusimisen. Teatteri ILMI Ö:llä on myös Facebook-sivut, joiden päivittämisestä vastasivat työryhmien jäsenet. Teatteri ILMI Ö. tuotti raportteja, tiedotteita, julisteita ja flyereitä toiminnastaan sekä produktioistaan.

Teatteri ILMI Ö. on vuoden 2016 aikana saanut medianäkyvyyttä seuraavissa lehdissä, sähköisissä viestimissä sekä tapahtumissa:

- Laadukas lastenteatteri seminaari/Taike, Minna Savinin puheenvuoro
- Teatteri ja tanssi-lehti, Lapset katsojina -artikkeli Bravo yleisöraadista
- Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus, Socca, Teatteri ILMI Ö:stä artikkeli uutiskirjeessä sekä videoklipissä
- Yle Puhe: Puheen Päivä, 17.11. Teatteri ILMI Ö:n teatterikoululaisten haastattelu
- Teatterijoukko, mainos
- Teatterikalenteri, mainos
- Puolikaupunkia-lehti, teatterikoulun mainos
- Helsinki-info, uutinen Kalasatama-projektista
- Uuttahelsinki.fi-sivustolla artikkeli Kalasatama-projektista
- ITU-näyttämö, Teatteri ILMI Ö:n esitysehdotus valittiin katselmukseen 22.9.

2. ESITYSTOIMINTA

Teatteri ILMI Ö:n ohjelmistossa oli vuonna 2016 kaikkiaan kaksitoista esitystä. Esityksiä vuoden 2016 aikana oli yhteensä 96 kappaletta, joissa oli yhteensä 4397 katsojaa. Ilmifestivaalilla oli 9 vierailuesitystä, joissa oli yhteensä 274 katsojaa.

2.1 Ensi-illat

Vuonna 2016 Teatteri ILMI Ö. tuotti kuusi ensi-iltaa:

L'ONERVAN TEKSTIKYLPY (tilaustyö)

L.Onervan tekstikylpy on postikorttimainen tervehdys, joka samalla kurkistaa runoilijan kotikaupunkiin Helsinkiin sata vuotta sitten. L.Onervan tekstikylpy on kulttuurinen puheenvuoro runoista ja Helsingistä 1910-vuoden alussa. Tämä 10 minuuttinen esitys toimi osana Hotelli Tornin kierrosta osallistuen samalla IhanaHelsingin-kaupunkifestivaalin ohjelmistoon.

- To 19.5. klo 16 Hotelli Torni, Hki

Katsojia yhteensä 25.

KIRJAILIJATTAREN KADONNUT KORULIPAS

"Kirjailijattaren kadonnut korulipas"

- salapoliisiteemainen osallistava esitys yli 6-vuotiaille

Kirjailijattaren kallisarvoiset korut on anastettu ja arvoituksen ratkaisemiseksi tarvitaan hyviä hoksottimia sekä salapoliisimaista uteliaisuutta. Puolen tunnin mittaisessa osallistavassa esityksessä lapset pääsevät rikospaikalle kuulustelemaan tihutyön pääepäiltyjä ja ratkomaan kirjailijattarta piinaavaa kimuranttia mysteeria.

Käsikirjoitus ja ohjaus: Kari Jagt

Näyttelijät: Kari Jagt, Sofia Koski

- su 12.6. klo 11.00 Kirjailijatalo Villa Kivi, Hki
- su 12.6. klo 12.00 Eläintarhan huvila, Hki

Katsojia yhteensä 13.

ENSIKOSKETUS

- visuaalinen nykyteatteriesitys lapsille

Esityksessä seikkailee kolme veikeää kaverusta, joilla on ihmeellinen vuodenaikojen laatikko. Laatikko ja sieltä löytyvät tavarat kutsuvat kaverukset tanssimaan syksyä, istuttamaan kevättä, laulamaan kesää ja lapioimaan talvea.

Se mitä keväällä istutetusta kristallihelmestä syntyy, yllättää kaikki!

Ensikosketus-esityksen lähtökohtana on lapsen kokemus luonnosta. Lähes sanattomassa esityksessä tarkastellaan vuodenaikoja absurdin leikin ja kauniiden luontokuvien kautta.

Ohjaus ja dramaturgia: työryhmä

Esiintyjät: Anne Korhonen, Kaisa Koskinen ja Outi Sädekallio-Snellman

Laulut ja äänet: Unna Falenius 3v, Helmi Snellman 4v

Puvustus: työryhmä

Valokuvat: Matti Snellman, Maria Myllykangas

Valot: Kaisa Koskinen

Esitystekniikka ja editoinnit: Maria Myllykangas

Tarpeisto: Työryhmä ja Helmi Snellman

Käsiohjelma: Hanna-Mari Mykkänen

Kesto: n. 30 min.

Kenelle: 1 – 6 -vuotiaille ja koko perheelle

Esitykset keväällä 2016:

- pe 29.1 klo 9.30 Teatteri ILMI Ö, Hki
- su 13.3 klo 14.30 Teatteri ILMI Ö, Hki
- ma 14.3 klo 10 Teatteri ILMI Ö, Hki
- su 20.3 klo 15 Teatteri ILMI Ö, Hki
- to 31.3 klo 13.30 Kulttuurikeskus Vernissa, Vantaa
- ke 25.5 klo 10.30 Kulttuuritalo, Hki

Esitykset syksyllä 2016:

- su 9.10. klo 15 ILMIFESTIVAALI, Teatteri ILMI Ö, Hki
- ma 10.10. klo 9 ja klo 10 ILMIFESTIVAALI, Teatteri ILMI Ö, Hki
- ke 26.10. klo 10 Martinus-sali, Vantaa
- ke 2.11. klo 10.30 Lumosali, Vantaa
- ke 9.11. klo 10 Vernissa, Vantaa

Esityksiä yhteensä 12.

Katsojia yhteensä 793.

TILAUSESITYS GEROMETRON SEMINAARISSA

Tilausesitys GeroMetron (ikäihmisten palvelujen kehittämisverkosto pääkaupunkiseudulla) seminaarissa Finlandia-talossa.

Esiintyjät: Anne Korhonen, Kaisa Koskinen, Jari Rättyä, Minna Savin.

- to 19.5 klo 12, Finlandia-talo, Hki

Katsojia yhteensä 150.

PERHOSKUUNNELMAT BOTANIASSA

Perhoskuunnelmat olivat osa Perhostapahtumaa Joensuun kasvitieteellisessä puutarhassa Botaniassa. Kuunnelmien aiheet ja tarinat kerättiin syksyn mittaan puutarhan vierailijoilta otsikolla "Mitä perhonen sinulle kuiskasi?". Kirjoittajat saivat myös pohtia perhosen suhdetta ääneen ja hiljaisuuteen.

Kuunnelman valmistaminen: Merja Pennanen ja ääni- ja esitystaiteilija Jaap Klevering (vierailija). Mukana kuunnelmien suunnittelussa ja tarinoiden keräämisessä oli Noora Vikman, FT, äänimaisematutkija, etnomusikologi ja Musiikkitieteen yliopistonlehtori, Itä-Suomen yliopisto, Joensuu.

Kuunnelmat olivat kuultavissa Botanian trooppisten perhosten huoneessa koko joulukuun. Kuulijoita oli arviolta n. 800.

YRJÖ VÄKKÄRÄN VÄRIKÄS PÄIVÄ

Merja Pennanen ja Jaap Klevering (vier.) kiersivät syksyllä 2016 palvelutaloja ja asumispalveluyksiköitä osallistavalla esityksellä nimeltään "Yrjö Väkkärän värikäs päivä". Siinä yleisö sai seurata miten näkymätön ystävä muuttaa arjen seikkailuksi ja katsojat pääsivät myös mukaan toteuttamaan esityksen äänimaailmaa.

"Yrjö Väkkärän värikäs päivä" oli osa Pohjois-Karjalassa toteutettua Kulttuurikunnat-hanketta. Vuoden 2015 puolella käynnistynyt Kulttuurikunnat-hanke toi alueen taiteilijoille mahdollisuuden olla mukana kehittämässä kuntien kulttuurisältöjen pienhankintakilpailutusta. Hanke työllisti samalla alueen taiteilijoita ja toi kulttuuri- ja taide-elämyksiä Joensuun, Kontiolahden ja Outokummun vanhustenhoidon ja asumispalveluiden yksiköihin.

Esityksen suunnittelu ja toteutus: Merja Pennanen ja Jaap Klevering (vier.)

Esitykset:

- ti 6.10. klo 13.30 Sireenipihan hoivakoti
- ke 7.10. klo 14.00 Palvelutalo Kotiranta, Eno
- su 11.10. klo 14.00 Hopearannan hoivakoti, Eno
- ma 12.10. klo 14.00 Vaahterapihan hoivakoti, Kiihtelysvaara
- ti 13.10. klo 13.15 Ruoritien palvelutalo (muistisairaita)
- ma 19.10. klo 13.30 Palvelukeskus Hopearinne, Tuupovaara
- ti 20.10. klo 12 Senioripihan Maija-talo
- su 25.10. klo 10.30 Kotilahti (kuntoutuspotilaita)
- ma 26.10. klo 13 Karsikon palvelukeskus
- ti 27.10. klo 14 Koivupihan palvelukeskus

Esityksiä yhteensä 10.

Katsojia yhteensä 362.

2.2 Muut esitykset

Teatteri ILMI Ö:n ohjelmistossa jatkoivat seuraavat esitykset:

HUVILOIDEN KIERROS LINNUNLAULUSSA

Työryhmä: Kari Jagt, Sofia Koski

Huviloiden kierroksella kuljetaan runoilijoiden Eino Leinon ja L. Onervan johdolla tutustuen samalla kolmeen viehättävään Linnunlaulun alueen puuhuvilaan esityksen keinoin. Esityksen reitti kulkee Helsingin kaupunginteatterin edestä Eläintarhan huvilalle ja sieltä Siniselle huvilalle päättyen kirjailijatalo Villa Kiveen.

Käsikirjoitus ja ohjaus: Kari Jagt ja Sofia Koski

Näyttelijät: Kari Jagt ja Sofia Koski

Puvustus: Sanna Pietilä ja työryhmä

Kenelle: aikuisille

Kesto: 60 minuuttia

Huviloiden kierros on Villa Kiven ja Eläintarhan huvilan teettämä tilaustyö Teatteri ILMI Ö. lle ja sen ensi-ilta oli vuonna 2013. Vuoden 2016 esitykset olivat seuraavasti:

- su 12.6. klo 13.30 ja klo 15.30 Linnunlaulu, Hki

Katsojia yhteensä 120.

SATUVATKAIN

- Satuvatkain tekee tiskauksesta hauskan seikkailun!

Tutut keittiöesineet muuttuvat satuhahmoiksi ja saippuakuplat täyttäväksi puuroksi, kun Sari vatkaa tiskipaljasta tarinoita, joiden luomiseen yleisökin pääsee osallistumaan. Satuvatkain -satudraamassa matkataan kesäiseltä mökin pihalta kaukaiseen kuningaskuntaan, hurjan lohikäärmeen vuorelle ja lopulta vuolasta virtaa pitkin kolmen pukin kedolle.

Esityksessä kerrottavat sadut:

Yksinäinen ankka, Pieni punainen kana, Hiirijuttu, Puurovuori, Viimeinen lohikäärme, Lumottu prinsessa, Kolme pukkia, Jänis ja siili, Kuiskaava jänöpupu

Tarinankertoja: Sari Tupamäki

Ohjaus: Minna Savin

Puvustus: Sanna Pietilä

Kenelle: 1-6 -vuotiaille ja koko perheelle

Kesto: 30 – 45 minuuttia

Satuvatkain-esityksen avoimet esitykset 2016:

- to 4.2. klo 9.30 Annantalo, Hki
- ke 16.3. klo 9.30 Teatteri ILMI Ö, Hki
- ke 13.4. klo 17.30 Rajamäen kirjasto, Rajämäki
- ti 11.10. klo 10 ILMIFESTIVAALI, Teatteri ILMI Ö, Hki
- su 5.11. klo 11 ja klo 13 Lasten ja nuorten kulttuurikeskus ARX, Hämeenlinna
- pe 11.11. klo 9 Taidetalo Toteemi, Vantaa

Tilauksesitykset:

- to 29.9. klo 9.30 Luontokerho Metsänhaltijat, Vantaa
- ke 12.10. klo 9 ja klo 10, Suvelan päiväkot

Esityksiä yhteensä 10.

Katsojia yhteensä 455.

ERI KIVA HELSINKI!

Eri kiva Helsinki! on esityksellinen työpaja, jossa runoilija L. Onerva ja raitiovaunurahastaja Konno tutustuttaa oppilaat 1910 - luvun Helsinkiin runoutta ja romantiikka unohtamatta. Helsinki oli muutoksessa puutalokaupungin väistyessä kivitalojen tieltä. Muinaismuistolautakunta palkkasi valokuvaajatar Signe Branderin tallentamaan muuttuvaa pääkaupunkia.

Työpajassa tutustutaan draaman keinoin millaista kaupunkilaisten elämä on ollut 100 vuotta sitten ja tutkitaan tämän päivän nuorten helsinkiläisyyttä. Miltä Helsinki tuntuu? Mikä kaupungissa muuttuu? Mitä Helsingissä pitäisi säilyttää?

Esityksellistä työpajaa ohjaa kolme helsingitärtä: Runoilija L. Onerva, Signe Brander ja raitiovaunurahastaja Helmi Konno.

Esiintyjät ja työpajan ohjaajat: Sofia Koski, Minna Savin ja Sari Tupamäki

Ohjaus, dramaturgia ja työpajan suunnittelu: työryhmä

Kesto: 90 min.

Kenelle: ala-asteikäisille, yläasteikäisille, lukiolaisille ja toisen asteen opiskelijoille

Tilauksesitys

- pe 2.9. klo 8.15 ja klo 10.15 + 6 työpajaa, Hietakummun ala-aste, Hki

Katsojia ja osallistujia yhteensä 128.

RIIMIPUU ON RAKENNETTU

- joulussa pitää olla riimiä, rytmiä ja ruuveja

Näin tuumivat tontut Mari-Jalmari, Komppi ja Pultti ryhtyen rakentamaan joulua, joka on ehkä hieman omintakeinen, mutta silti täynnä perinteitä ja aattoillan taikaa. Riemukas esitys iloittelee joulun ilmiöillä musiikin, klovnerian ja loppusointujen keinoin.

Esiintyjät: Kaisa Koskinen, Anne Korhonen, Jari Rättyä

Käsikirjoitus: Jari Rättyä

Ohjaus ja dramaturgia: työryhmä
Musiikki ja äänimaailma: Jari Rättyä

Puvustus: Anne Korhonen ja työryhmä
Lavastus ja tarpeisto: työryhmä
Kenelle: 1-6 -vuotiaille ja koko perheelle
Kesto: 35 min

Avoimet esitykset talvella 2016:

- la 26.11. klo 13 Keravan kirjasto
- pe 2.12. klo 10 Koivukylän kirjaston auditorio, Vantaa
- ma 5.12. klo 9.15 Taidetalo Toteemi, Vantaa
- ti 13.12. klo 9 ja klo 10 Pessi, Vantaa
- ke 14.12. klo 10 Lumosali, Vantaa
- to 15.12. klo 9, klo 10.15 ja klo 18 Pikku Aurora, Espoo
- pe 16.12. klo 9 ja klo 10.15 Pikku Aurora, Espoo

Tilauksesitykset:

- ti 22.12 klo 9 Ohrakasken päiväkoti, Espoo
- to 8.12. klo 9 ja klo 10 Opinmäen päiväkoti, Espoo
- ma 12.12 klo 9.30 Leppäviidan päiväkoti, Espoo
- su 18.12 klo 15 ja klo 17 Teatteri ILMI Ö, Helsinki
- Ma 19.12 klo 9.30 Ojakkalan päiväkoti, Vihti
- ma 19.12. klo 18 Kuoppaanummen päiväkoti, Nummela

Esityksiä 19.
Katsojia yhteensä 1104.

ELÄMYSAUTOMAATTI

Pienimuotoisia performansseja tuottava esityskone erilaisiin tapahtumiin kaikenikäisille.

Esiintyjät: Kaisa Koskinen, Outi Sädekallio-Snellman, Jari Rättyä

Tilauksesitys:

- la 20.8. klo 14.30 ja klo 15.30, Kaarina

Katsojia yhteensä 100.

ILMIKLUBI

Teatteri ILMI Ö. järjesti ensimmäisen ILMI-klubin Iso Roobertinkadun teatteritilassaan lauantaina 17.12. Lavalle nousi kaksi kotimaista rock -yhtyettä; vuonna 2011 perustettu Jari Rättyä & Käärmekeitto sekä Kulahtanut Villi, jonka konstikkaassa rock -musiikissa yhdistyvät monipuoliset riffit, vaikuttavat harmoniat ja aito soittamisen taito sekä riemu.

Yleisöä: 25

2.3 ILMIFESTIVAALI

Teatteri ILMI Ö. järjesti lapsille ja nuorille suunnatun teatterifestivaalin ILMIFESTIVAALIN 9.10. - 16.10. omassa teatteritilassaan. Festivaalin aikana nähtiin ja koettiin esityksiä ja tapahtumia vierailevien teatteriryhmien, esiintyjien sekä teatterin oman taiteilijakunnan toimesta. Festivaalin tavoitteena oli tuoda erityylisiä ja -muotoisia esityksiä ilmi, kehittää synergiaa ja tarjota katsojille intensiivikattaus esittävää ja soveltavaa taidetta.

Festivaalin vastaava tuottaja toimi Outi Sädekallio-Snellman. Muu festivaalitiimi: Sari Tupamäki, Minna Savin, Tanja Parantainen.

ILMIFESTIVAALIN aikataulu ja ohjelmisto:

Su 9.10.

klo 15 avajaisesitys Teatteri ILMI Ö: Ensikosketus (1-6 -vuotiaille ja koko perheelle)

Ma 10.10.

klo 9 Teatteri ILMI Ö: Ensikosketus (1-6 -vuotiaille ja koko perheelle)/Lisäesitys

klo 10 Teatteri ILMI Ö: Ensikosketus (1-6 -vuotiaille ja koko perheelle)

Ti 11.10.

klo 10 Teatteri ILMI Ö: Satuvatkain (2-6 -vuotiaille ja koko perheelle)

klo 18 Teatron: Tarinateatteriesitys nuorille

Ke 12.10.

klo 16 Klovniduo Auli ja Dolores (koko perheelle)

klo 18 Klovniduo Auli ja Dolores (koko perheelle)

Pe 14.10.

klo 10 Improvisaatioteatteri Pore: Improvisoitu musiikkisatutuokio (3-6 -vuotiaille ja koko perheelle)

klo 11 Improvisaatioteatteri Pore: Improvisoitu musiikkisatutuokio (3-6 -vuotiaille ja koko perheelle)/Lisäesitys

La 15.10.

klo 10 VaihtoVirtaKollektiivi: Pikku Muurahainen (3-9 -vuotiaille ja koko perheelle)

klo 15 Improvisaatioteatteri Pore: Improvisoitu musiikkisatutuokio (3-6 -vuotiaille ja koko perheelle)

Su 16.10.

klo 10 Vattumadon talo & Rasa Collective: Kaikki hyvin kasvimaalla (1-6 -vuotiaille ja koko perheelle)

klo 15 Vattumadon talo & Rasa Collective: Kaikki hyvin kasvimaalla (1-6 -vuotiaille ja koko perheelle)

ILMIFESTIVAALIN oheisohjelmaa:

Ma 10.10. klo 18 ja to 13.10. klo 18

Teatteri ILMI Ö:n teatterikoulun oppilaiden esitys nuorille: Neiti Julie kuolee Kalliossa featuring Anna-Liisa & her HAIR

Lisäksi Teatteri ILMI Ö:n teatterikoulun oppilaat tekevät esityksellisiä ilmaantumisia ulkotiloissa festivaaliviikon aikana.

Esityksiä yhteensä 16.

Katsojia yhteensä 401.

Oheisohjelmissa katsojia yhteensä 75.

2.4 Yhteistyöproduktiot

Kievarin pihan ja Teatteri ILMI Ö:n yhteistuotanto:

KESÄ ON KREISII! RAKKAUTTA MANSIKOIDEN KYPSYESSÄ, kesäteatteriesitys, Hyvinkää

Kesä on kreisii on kuvitteelliseen Lulun karaokebaariin sijoittuva lauluesitys Kievarin pihalla huvilateltojen alla.

Esitys kysyy onko Hyvinkäällä, varsin epäromanttisena pidetyssä kaupungissa, rakkautta? Vastauksena kuullaan hyvinkääläisiä tositärinoita! Idean innoittajana on toiminut taiteilija Marja Kankaan Hyvinkäällä noin kymmenen vuotta sitten tehty Rakkauden kaupunki -projekti.

Lulun baarissa kohtaavat vanhat ja uudet tutut. Tangokuningas Reijo Viipale laulaa aina samat biisit, baarin narrina toimii Zicca, joka haluaa kiihdyttää ja viihdyttää. Salaperäinen neiti X pitää miehistä, Marita Kattila taas oopperasta. Mutikainen hurmaa cowboy-lookillaan ja hurja Eini kamppailee läheisriippuvuutensa kanssa. Tämän porukan kanssa aika kuluu kuin siivillä!

Kesä on kreisii on tehty rakkaudesta kesään, iskelmään ja suomalaiseen karaokekulttuuriin. Esityksessä kuullaan klassikkokaraokebiisejä kuten Aikuinen nainen, Satumaa ja Sata salamaa tulkittuna tavalla, johon pystyy vain suomalainen sielu.

Ohjaus: Pilvi Kallio-Meriläinen

Musiikin sovitus ja karaoke-emäntä: Lulu – Eija Koivisto

Rooleissa ja laulamassa: Laura Kuurne, Marjo Joki, Seppo Laitinen, Niina Ranta, Sirpa Salmi, Arto Vedenpää

Laulujen sovitus: Pauli Meriläinen

Esitykset:

- ti 14.6. klo 19
- pe 17.6. klo 19
- su 19.6. klo 19
- ke 22.6. klo 19
- ke 29.6. klo 19
- pe 1.7. klo 19
- la 6.8. klo 19
- ke 10.8. klo 19
- la 13.8. klo 19

- pe 19.8. klo 19
- la 20.8. klo 19

Esityksiä yhteensä 11.
Katsojia yhteensä 493.

Yhteistyö Klockriketeaternin kanssa

Klockriketeatern aloitti syksyllä 2016 kolmivuotisen yhteisötaidehankkeen Vuosaassa yhdessä paikallisten 14–15-vuotiaiden nuorten kanssa. Ensimmäisen vuoden neliosaisessa taidekokonaisuudessa tutkittiin paitsi Vuosaarta alueena kuin myös vuosaarelaista identiteettiä paikallisen ja globaalin ristivedossa.

Teatteri ILMI Ö. teki sopimuksen yhteistyöstä Klockriketeaternin kanssa koskien hankkeen ensimmäistä vuotta. Teatteri ILMI Ö:n jäsen Sofia Koski aloitti vuoden työskentelyn hankkeessa taidepedagogin nimikkeellä. Hankkeen ensimmäiset kaksi taidetyöpajakokonaisuutta toteutettiin Vuosaaren peruskoulussa Ilmiöviikolla. Työpajoihin osallistuivat videokuvauksesta ja kirjoittamisesta kiinnostuneen 7-9. luokkalaiset. Ilmiöviikolla valmistetut teokset osallistuvat taidepolulle, joka rakennetaan Vuosaareen 12-13.5.2017.

Klockriketeaternin Kätetty Vuosaari- hanke sai ensimmäisen vuoden rahoituksensa Helsingin kulttuurikeskuksen Helsinki-mallista.

3. SOVELTAVA TEATTERI

Vuonna 2016 Teatteri ILMI Ö. on toteuttanut soveltavan teatterin esityksiä, työpajoja, hankkeita ja koulutuksia erilaisille yhteisöille ja kohderyhmille. Soveltavaa teatteria on käytetty välineenä yhteisön tarpeisiin sekä taiteellisen päämäärän muotona ja mahdollistajana. Teatteri ILMI Ö. teki pitkäjänteisiä teatterihankkeita sekä nopeita tilaustöitä erilaisille yhteisöille ja kohderyhmille.

3.1 Yhteisöteatteri

Yhteisöteatteri on yleisnimike erilaisille soveltavan draaman työmuodoille, joiden kautta pyritään käsittelemään tietyn yhteisön tai ryhmän teemoja, kysymyksiä tai ongelmia. Draamaa voidaan käyttää vahvistamaan yhteisön ja sen jäsenten tunnetta itsestään ryhmänä ja yksilöinä sekä antamaan heille valmiuksia jäsentää ryhmää ympäröivää maailmaa. Työskentelyn ytimeksi otetaan usein ryhmän omat pienet arkiset tarinat ja kokemukset.

Vuonna 2016 Teatteri ILMI Ö. toteutti kolme yhteisöteatterihanketta: Sytytin, Marhaba ja Kalasatama eilen-tänään-huomenna.

3.1.1 SYTYTIN-HANKE

Sytytin-hanketta on toteutettu Lemmilän ja Outamon lastenkodeissa ja niiden yhteydessä olevissa kouluissa jo neljän vuoden ajan. Taidetoimintaan osallistuvat nuoret ovat 13 – 17-vuotiaita. Syksyn 2016 hanke toteutettiin Outamossa syys-lokakuussa.

Tavoitteena oli edelleen tuoda iloa laitosten arkeen ja luoda nuorille positiivinen kokemus ryhmässä toimimisesta ja osallistumisesta taideprosessiin. Syksyllä käytettyjä taidemuotoja oli videotyöskentely, varjoteatteri ja musiikki. Prosessi avattiin tuttuun tapaan omalle yhteisölle esityksellisessä muodossa. Taidetyöskentelyn aloitti 10 nuorta.

Sytytin-hanke on osa Lasten ja nuorten säätien Myrsky-hanketta.

Työryhmä: Anne Korhonen, Kaisa Koskinen, Sari Tupamäki, Heikki Tani

3.1.2 KALASATAMA EILEN - TÄNÄÄN - HUOMENNA

Teatteri ILMI Ö. järjesti keväällä kaikille kalasatamalaisille avoimia työpajoja, joissa tutkittiin alueen menneisyyttä, nykyisyyttä ja tulevaisuutta. Lisäksi vierailtiin Kalasataman päiväkodissa, koulussa, Kipparitalossa, pihoilla ja kaduilla. Kaikkien kohtaamisten tuloksena syntyi esitys: Kalasataman Kansan Tivoli - eilen, tänään, huomenna. Kansan Tivolin ohjelmistossa nähtiin mm. puhekuoro, itämaisia tanssijattaria, kinematografi, valituskioski ja onnenhetkiä.

Työryhmä: Anne Korhonen, Sofia Koski, Tanja Parantainen, Minna Savin, Sari Tupamäki

Esitykset:

- pe 26.8. klo 19 Settlementtiasuntojen kansalaistoiminnan tila, Hki
- la 27.8. klo 16 Settlementtiasuntojen kansalaistoiminnan tila, Hki
- su 28.8. klo 16 Settlementtiasuntojen kansalaistoiminnan tila, Hki

Yhteisöteatteriin osallistuneita asukkaita yhteensä 40.

Esityksiä yhteensä 3.

Katsojia yhteensä 96.

3.1.3 MARHABA!

- **Teatteria vastaanottokeskuksen nuorten kanssa**

MARHABA! on Taiteen edistämiskeskuksen tukema hanke, jonka Teatteri ILMI Ö. toteutti yhteistyössä Suomen punaisen ristin kanssa syksyllä 2016. Teatteri ILMI Ö. perusti teatteriryhmiä Siuntion alaikäisten vastaanottokeskukseen. Ryhmät kokoontuivat kerran viikossa syksyn 2016 ajan ja kaikki keskuksen asukkaat olivat tervetulleita osallistumaan. Kursseilla harjoiteltiin itseilmaisua, leikittiin, pelattiin sekä tehtiin esityksiä.

Hankkeen tarkoituksena oli tuoda teatteriharrastus vastaanottokeskuksen nuorten pariin, antaa heille mielekästä tekemistä ja toimia osana kotouttamista ja suomenkielen oppimista.

Lisäksi vastaanottokeskuksen kurssilaiset pääsivät tutustumaan Teatteri ILMI Ö:n tiloihin Helsinkiin, osallistuivat lokakuussa 2016 teatterilla pidettävään ILMIFESTIVAALIIN ja tutustuivat Teatteri ILMI Ö:n teatterikoulun oppilaisiin ja toimintaan.

Työryhmä: Sari Tupamäki, Tanja Parantainen, Liisa Pylkkänen

3.2 Työpajat ja yleisötyö

Teatteri ILMI Ö:n esityksiin liittyy lähtökohtaisesti tai on mahdollista liittää yleisötyöpajoja. Työpajoja voidaan myös tehdä esityksistä erillään, esimerkiksi erilaisiin teemoihin liittyen.

Erikiva Helsinki -esityksen työpajat Tilausesitys

- pe 2.9. klo 8.15 ja klo 10.15 + 6 työpajaa, Hietakummun ala-aste, Hki

Katsojia ja osallistujia yhteensä 128.

3.3 Koulutus ja tutkimus

Teatteri ILMI Ö:n jäsenet toimivat kouluttajina ja soveltavan teatterin asiantuntijoina erilaisissa tilaisuuksissa, tapahtumissa ja koulutuksissa. Tutkimustoimintaan liittyy myös Teatteri ILMI Ö:n jäsenten omaa toimintaansa raportoiva ja tutkiva kirjoitus- ja julkaisutoiminta.

Teatteri ILMI Ö:n koulutuspaketit on tarkoitettu ryhmille ja yhteisöille, jotka kaipaavat työkaluja esiintymiseen ja ilmaisuun tai yhteisölle tärkeiden teemojen käsittelyyn toiminnallisten draamametodien kautta.

Vuonna 2016 osuuskunnan jäsen Anne Korhonen on tutkinut Teatteri ILMI Ö:n monivuotista Sytytin- yhteisöteatterihanketta opinnäytetyönään Humakin yhteisöpedagogin YAMK opintoihin. Opinnäytetyö valmistuu vuonna 2017.

3.3.1 Koulutukset 2016:

1.3.

Teatteriosuuskunta ILMI Ö:n esittely Turun ammattikorkeakoulun teatteri-ilmaisunohjaaja opiskelijoille / Teatteri ILMI Ö. Helsinki
Esittelijöinä: Sari Tupamäki ja Liisa Pylkkänen

29.4.

Osuuskuntaesitys / Vamlas, Vantaa
Kouluttajana: Sari Tupamäki

25.5.

Taidetta ja leikkiä - ILMI Ö:n puheenvuoro ja Ensikosketus-esitys /
Leikki ja leikilliset oppimisympäristöt –VKK-Metron (pääkaupunkiseudun varhaiskasvatuksen kehittämisyksikkö) kehittämiskauden juhlaseminaari, Kulttuuritalo, Helsinki
Puheenvuoro ja esitys: Anne Korhonen, Kaisa Koskinen ja Outi Sädekallio-Snellman

26.5.

Dreams-työpaja nuorille / Lasten- ja nuorten säätiö, Espoo
Kouluttajana Anne Korhonen

28.5.

Improvisaatio-koulutus. Iloa elämään! / Yksityinen, Helsinki
Kouluttajana: Sari Tupamäki

8.9.

Toiminnallinen koulutus- Teatterin kentältä tulevia työvälineitä ja soveltavan teatterin lajityyppejä
/ Päiväkotiki Ankkalampi, Vantaa.
Kouluttajina: Anne Korhonen ja Minna Savin

13.10.

Vuorovaikutuskoulutus teatterin menetelmiä käyttäen / Päiväkotiki Vallinoja, Vantaa.
Kouluttajina: Anne Korhonen ja Minna Savin

18.10.

Laadukas lastenteatteri -seminaari / Taike, Hämeenlinna.
Puheenvuoro: Minna Savin

13.10- 12.12.

Tarinateatteriin tutustuminen mielenterveyspotilaiden omaisille-koulutus
/ FinFami Uusimaa, Helsinki.
Kouluttajana: Tanja Parantainen

4. TEATTERI ILMI Ö:N TEATTERIKOULU

Teatteri ILMI Ö:n teatterikoulu on laajan oppimäärän mukainen taiteen perusopetuskoulu. Opetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille suunnattua. Koulu aloitti toimintansa syksyllä 2006 yleisen oppimäärän kouluna ja siirtyi syksyllä 2011 laajaan oppimäärään. Vuonna 2016 koulumme täytti 10 vuotta.

Teatteriopetus noudattaa taiteen perusopetuksesta annettua lakia ja opetushallituksen vahvistamaa opetussuunnitelmaa teatteritaiteessa.

4.1 Tehtävä

Opetus on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää teatteriopetusta, joka antaa oppilaille valmiudet elinikäiseen teatteriharrastukseen, sekä valmentaa alan ammatillisiin opintoihin.

4.2 Toimintavuosi 2016

Vuosi 2016 oli teatterikoulumme 10-vuotisjuhlavuosi, jonka aikana koulu perusti monta uutta ryhmää ja työskenteli usean mielenkiintoisen projektin ja yhteistyökumppanin kanssa:

- **Teatterimuseo ja 10-vuotisjuhlat:**

Juhlavuosi huipentui marraskuussa suuriin juhliin: syntymäpäiviä juhlittiin näyttävästi kaksiosaisilla juhlilla Teatterimuseolla 12.11.2016. Juhlien ensimmäinen osio oli suunnattu alle 12-vuotiaille oppilaillemme perheineen, ja toinen osio yli 13-vuotiaille perheineen. Juhlat koostuivat oppilaiden esityksistä, opettajien järjestämästä ohjelmasta, sekä tutustumisesta teatterimuseoon. Museo oli varattu Teatteri ILMI Ö:n käyttöön koko päivän ja juhliin osallistui 190 henkeä.

Teatterikoulu aloitti yhteistyön Teatterimuseon kanssa syksyllä 2016 perustamalla uuden säännöllisen teatteriryhmän museon tiloihin. Juhlien yhteydessä kaikki koulumme oppilaat pääsivät tutustumaan museoon. Lisäksi koulumme oppilaat ovat vuoden 2016 päässeet tutustumaan mm. Kansallisteatterin kulissemiin.

- **Assitej Finland ja BRAVO! – Kansainvälinen lasten ja nuorten teatterifestivaali:**

Maaliskuussa 2016 Teatteri ILMI Ö osallistui jo viidettä kertaa BRAVO! – festivaaleille yleisöraadin järjestäjänä Liisa Pykkäsen johdolla. Eri ikäisistä oppilasta koottiin 9 hengen asiantuntijaraati, joka kävi katsomassa ja arvioimassa kaikki festivaalin esitykset. Palautetta annettiin sekä kirjallisena, että suullisena. Kirjalliset palautteet julkaistiin festivaalin internet-sivuilla ja suullinen palaute annettiin päätöstilaisuudessa. Tilaisuus pidettiin teatteri ILMI Ö:llä 17.3.2016 ja se toimi samalla myös festivaalivieraiden päätöskaronkkana. Oppilaiden palautepaneeli oli illan päätapahtuma, jota kaikki festivaaleilla esiintyneet työryhmät kokoontuivat jännityksellä kuulemaan.

Tilaisuus oli avoin, ja sinne tuli myös muita vieraita – osallistujia oli yhteensä 50.

- **Toisissa tiloissa – esitystaiteen kollektiivi / Susisafari:**

Syksyllä teatterikoulun syventävien opintojen ryhmä teki yhteistyötä esitystaiteen kollektiivi Toisissa Tiloissa kanssa. Kollektiivin näyttelijät järjestivät yhdessä Teatteri ILMI Ö:n syventävien opintojen oppilaiden kanssa Susisafari – esityksen ohjaaja Esa Kirkkopellon ja Liisa Pykkäsen johdolla. Susisafari on kokemuksellinen vaellusesitys öisessä kaupunkitilassa. Se asettaa työryhmän ja osallistujat yhteistyössä tarkastelemaan kaupunkitilaa uudella tavalla: miten kaupunki ja yhteisöllisyys näyttäytyvät laumaeläimen näkökulmasta? Susisafari toteutettiin kolmeosaisena työpaja- ja esityssarjana, jossa teatterikoulun oppilaat toimivat sekä esiintyjinä, että ohjaajan assistentteina. Safarille osallistui yhteensä 20 henkeä.

- **Kulttuurin kärkihanke:**

Teatteri ILMI Ö:lle myönnettiin vuonna 2016 rahoitusta Kulttuurin kärkihankeesta, jonka turvin aiemmin kerhoina toimineet Herttoniemen ryhmät saatiin integroitua osaksi teatterikouluumme. Lisäksi kärkihankerahoituksella perustettiin 12 muuta ryhmää eri kouluihin Helsingissä, jotka toimivat itsenäisinä kerhoina. Niiissä oppilaat pääsevät tutustumaan teatteritaiteen perusopetukseen, mutta ne eivät ole koulun alaista toimintaa vaan erillinen hanke.

Tulevaisuudessa kouluissa toimivat kerhot mahdollisesti liitetään taiteen perusopetuskouluumme, mikäli kärkihanke sen mahdollistaa. Lisätietoa Kärkihankeesta toimintakertomuksen luvussa 4.9.

- **ILMIFESTIVAALI – Teatteri ILMI Ö:n festivaali lapsille ja nuorille:**
Kaksi teatterikoulumme ryhmää järjesti oheisohjelmaa ILMIFESTIVAALILLE. Tapahtuman yhteydessä nähtiin Perusopinnot 1 – kurssin (ryhmä E) ilmaantuminen, eli teatraalinen pyrähdys Iso Roobertinkadulla, jonne näyttäviin teatteripukuihin sonnustautunut joukko lapsia teki tutkimusmatkan. Lisäksi syventävien opintojen ryhmä esitti festivaalien yhteydessä uudelleen dramatisoidun version kevääksi valmistamastaan esityksestä, joka uudistettuna kantoi nimeä Neiti Julie kuolee Kalliossa featuring Anna-Liisa & her HAIR. Esityksiä oli festivaaleilla kaksi, joista toiseen tuli yleisöksi Siuntion vastaanottokeskuksen teatteriryhmän nuoria Teatteri ILMI Ö:n yhteisöteatterihankkeesta MARHABA! Vierailun yhteydessä järjestettiin draamallinen tutustumisyöpä syventävien opintojen oppilaille ja vastaanottokeskuksen nuorille. Muiden ryhmien oppilaat kävivät katsomassa omalle ikäryhmälleen suunnattuja esityksiä ILMIFESTIVAALILLA.
- **Kirkko Helsingissä ja Yle Puhe – Köyhyysviikko:**
Vuosaaren H-ryhmän oppilaat osallistuivat Köyhyysviikkoon pohtimalla aihetta kirjoittaen, keskustellen ja tehden pieniä esityksiä. Köyhyysviikko oli Kirkko Helsingissä - ohjelmaa ja sen oli tarkoitus kiinnittää huomiota eriarvoistumiseen taiteen keinoin.

Yle Puhe teki aiheesta radio-ohjelman ja kävi haastattelemassa teatterikoulumme oppilaita ja kuuntelemassa heidän ajatuksia aiheesta. Yle Puheen ohjelma kuultiin radiosta 17.11.2016.
- **Sarjakuvakeskus:**
Teatterikoulumme C-ryhmä aloitti yhteistyön Sarjakuvakeskuksen kanssa syksyllä 2016. Yhteistyöllä elävöitettiin sekä teatteri- että sarjakuvaopetuksen toimintaa kokeilemalla erilaisia ilmaisumuotoja. Sarjakuvakeskuksen perusopetusryhmä vieraili Teatteri ILMI Ö:n hahmopajassa 20.9.2016 ja ILMI Ö:n C-ryhmän oppilaat pääsivät osallistumaan sarjakuvapiirtämiseen keskuksen tiloissa 25.10.2016. Sarjakuvakeskuksen oppilaita oli mukana 10, teatterioppilaita 6.
- **Allianssi ry / Vihapuheseminaari:**
Teatterikoulumme D-ryhmän teini-ikäiset oppilaat esiintyivät Allianssi ry:n järjestämässä vihapuheen vastaisessa seminaarissa. Oppilaat lukivat internetissä lähetettyjä vihapuhe viestejä. Seminaari pidettiin 2.12.2016 Allianssitalossa. Yleisöä seminaarissa oli 50 henkeä.

4.3 Ryhmät

Kevät 2016:

Perusopetusryhmiä: 6 kpl

Syventävien opintojen ryhmiä: 1 kpl

Erillisiä kerhoja Herttoniemessä: 2 kpl

Syky 2016:

Perusopintoryhmiä 10 kpl

Syventävien opintojen ryhmiä: 1 kpl

Kevätkaudella toimintaansa jatkoivat syksyllä 2015 aloittaneet ryhmät, sekä Herttoniemen teatterikerhot. Syksyllä perustimme kolme uutta ryhmää. Lisäksi kouluun liitettiin kaksi uutta ryhmää (Herttoniemen kerhot).

Keväällä 2016 opetusryhmät kokoontuivat viikoittain Teatteri ILMI Ö:n omassa tilassa Iso Roobertinkadulla sekä Vuosaassa Vuotalolla. Syksyllä ryhmiä oli myös Teatterimuseon Arkadia-salissa ja Hertsikan ala-asteen Ahmatien toimipisteen auditoriossa.

Kaikki ryhmät valmistivat omat esityksensä kevääksi. Vuoden aikana ryhmät tekivät vierailuja myös muihin teattereihin ja kävivät katsomassa teatteriesityksiä, sekä osallistuivat yllä mainittuihin hankkeisiin ja tapahtumiin.

Tarkempia ryhmäkohtaisia tietoja kohdassa 4.6. Esitystoiminta.

4.4 Rehtori ja opettajat

Teatterikoulun rehtori vuonna 2016: Liisa Pylkkänen

Opettajat vuonna 2016: Anne Korhonen, Sofia Koski, Maria Myllykangas, Tanja Parantainen, Liisa Pylkkänen ja Sari Tupamäki.

4.5 Oppilas- ja tuntimäärät

Kevätlukukausi 2016:

- Oppilaita 79
- Tunteja 355

Syyslukukausi 2016:

- Oppilaita 108
- Tunteja 520

Koko vuosi 2016:

- Oppilaita yhteensä koko vuonna: 187
- Taiteen perusopetuksen tunteja yhteensä koko vuonna: 875

4.6 Esitystoiminta

Vuonna 2016 esityksiä oli yhteensä 23 katsojia yhteensä 595

Esitystiedot ryhmittäin / kevät 2016:

- A-ryhmä:
Esityksen nimi: SATUJA JA TARINOITA - avoimet ovet
Esitysten lukumäärä: 1 kpl
Katsojamäärä: 25
Kurssin perustiedot: Perusopinnot 1 Teatteri ILMI Ö:llä, opettaja Anne Korhonen

- B-ryhmä:
 Esityksen nimi: ALMA - Näytelmä, käsikirjoitus Antti Rautava.
 Esitysten lukumäärä: 2
 Katsojamäärä: 27
 Kurssin perustiedot: Perusopinnot 3 Teatteri ILMI Ö:llä, opettaja Anne Korhonen
- C – ryhmä:
 Esityksen nimi: VINSKI – näytelmä Aapelin klassikkoteoksen Koko kaupungin Vinski innoittamana.
 Esitysten lukumäärä: 2
 Katsojamäärä: 40
 Kurssin perustiedot: Perusopinnot 4 teatteri ILMI Ö:llä, opettaja Sari Tupamäki
- D – ryhmä:
 Esityksen nimi: KUNINGAS OIDIPUS (Sofokles) - Antiikin tragedia
 Esitysten lukumäärä: 2
 Katsojamäärä: 35
 Kurssin perustiedot: Perusopinnot 5 Teatteri ILMI Ö:llä, opettaja Sari Tupamäki
- E – ryhmä:
 Esityksen nimi: HUOMENNA NEITI JULIE KUOLEE NUKKEKODISSA FEATURING ANNA-LIISA & HER HAIR - Otteita klassikoteoksista oppilaiden omina ohjauksina.
 Esitysten lukumäärä: 3
 Katsojamäärä: 40
 Kurssin perustiedot: Syventävät opinnot 1-2 teatteri ILMI Ö:llä, opettaja Liisa Pylkkänen
- F-ryhmä
 Esityksen nimi: PERHOSET JOHDATTIVAT HÄNET LUOKSENI - Ryhmän oma käsikirjoitus
 Esitysten lukumäärä: 1
 Katsojamäärä: 20
 Kurssin perustiedot: perusopinnot 2 Vuotalolla, opettaja Sofia Koski
- G – ryhmä:
 Esityksen nimi: KERROSTALOELÄMÄÄ - Ryhmän oma käsikirjoitus
 Esitysten lukumäärä: 1
 Katsojamäärä: 22
 Kurssin perustiedot: Perusopinnot 3 Vuotalolla, opettaja Sofia Koski

Muita esiintymisiä keväällä 2016:

- Yleisöraadin paneeli BRAVO! – festivaaleilla 17.3.2016
 Katsojamäärä: 50.

Esitystiedot syksy 2016:

Teatteri ILMI Ö:n teatterikoulussa kaikki ryhmät valmistavat esityksen aina keväksi. Hankkeita ja tapahtumia kuitenkin järjestetään ympäri vuoden ja toisinaan niiden puitteissa on esityksiä. Lisäksi nuorimpien oppilaiden ryhmissä pidetään usein pikkujouluja, joissa esitetään oppilaiden vanhemmille esimerkiksi pieniä kohtauksia ja syksyn aikana tehtyjä harjoituksia.

Syksyllä 2016 esitystoimintaa oli seuraavasti:

- ILMAANTUMINEN – E-ryhmä teki ilmaantumisen Iso Roobertinkadulle 10.10.2016. Esitys oli katutaideteos, jossa oppilaat kulkivat roolipuvuissa kävelykadulla esittäen tutkimusmatkailijoita. Ilmifestivaalin oheisohjelmistoa.
Katsojamäärä: 50.
- NEITI JULIE KUOLEE KALLIOSSA FEATURING ANNA-LIISA & HER HAIR – Syventävien opintojen oppilaiden (F – ryhmä) keväällä esittämän klassikkokimaran uusi sovitus. Ilmifestivaalin oheisohjelmistoa. Kaksi esitystä.
Katsojamäärä: 15.
- SUSISAFARI – kokemuksellinen vaellusesitys öisessä kaupunkitilassa. Syventävien opintojen ja Toisissa tiloissa – esitystaiteen kollektiivin yhteistyö. Yksi esitys 28.10.2016.
Katsojamäärä: 20.
- PIKKUJOULUT - E-ryhmän avoimet harjoitukset 12.12.2016
Katsojamäärä: 15.
- AJANHERRAN KADONNEET PIPARIT – A-ryhmän ohjelmalliset pikkujoulut 14.12.2016
Katsojamäärä: 20.
- TEATTERI ILMI Ö:N TEATTERIKOULUN 10 – VUOTISJUHLAT – Teatterimuseo 12.11.2016, oppilasryhmien lyhyitä esityksiä juhlan kunniaksi.
Katsojamäärä: 120.
- VIHAPUHESEMINAARI – Allianssi ry:n tapahtuma 2.12.2016 Sanomatalossa, jossa esiintyi D-ryhmän oppilaita.
Katsojamäärä: 50.
- ISONA MUSTA TULEE... – J-ryhmän lyhytelokuva. Ensi-ilta 14.12.2016 Hertsikan ala-asteella.
Katsojamäärä: 21.
- KANAMAN! – K-ryhmän itse käsikirjoittama supersankareista kertova esitys. Esitettiin 15.12.2016 Hertsikan ala-asteella.
Katsojamäärä: 25.

4.7 Yhteistyötahot ja koulutus

Teatteri ILMI Ö. on Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ETOL ry:n sekä TPO – liiton jäsen.

Muita yhteistyötahoja vuonna 2016:

Allianssi ry.

Assitej Finland

FIDEA

Helsingin kulttuurikeskus KULKE

Hertsikan ala-aste

Kansallisteatteri

Kirkko Helsingissä
OPM - Kulttuurin kärkihanke
Sarjakuvakeskus
Teatterimuseo
Toisissa tiloissa – esitystaiteen kollektiivi
Vuotalo
Yleisradio

Koulutus:

Rehtori Liisa Pylkkänen osallistui 1.9.2016 Etol ry:n turvallisuuskoulutukseen Sirkus Helsingissä. ILMI Ö:n teatteritaiteen perusopetuskoulu toimii myös harjoittelupaikkana alan opiskelijoille. Vuonna 2016 Teatteri ILMI Ö:n teatterikoululla oli kaksi työharjoittelijaa: teatteri-ilmaisun ohjaajaopiskelija Milla Hilke Metropoliasta, sekä yhteisöpedagogian opiskelija Hanna-Mari Mykkänen Turun humanistisesta ammattikorkeakoulusta.

4.8 Herttoniemen kerhot

Herttoniemen kerhot aloittivat toimintansa syksyllä 2015 ja jatkoivat erillisinä kerhoina toimintaansa vielä keväällä 2016. Syksyllä ryhmät liitettiin osaksi taiteen perusopetuskoulua.

Kerhojen tiedot keväältä 2016:

ryhmiä: 2 kpl

oppilaita: 25

oppitunteja: 36

esitystiedot: Keväällä Hertsikan ala-asteella nähtiin ryhmän itse käsikirjoittama esitys 11 sisarta.

Esityskertoja oli yksi, katsojia 26.

4.9 Teatteritaiteen opetusta kouluissa

Kouluja 8 kpl

Kerhoja 14 kpl

Oppilaita 125

Oppitunteja 370

Teatteri ILMI Ö. aloitti elokuussa 2016 teatteritaiteen opetuksen kahdeksassa koulussa Helsingissä. Kouluihin perustettiin teatterikerhot lukuvuodeksi 2016-2017.

Mukana olevat koulut ovat: Hertsikan koulu, Katajanokan ala-aste, Kruununhaan yläaste, Kulosaaren ala-aste ja yhteiskoulu, Oulunkylän ala-aste, Ruoholahden ala-aste ja Suutarinkylän peruskoulu. Koulut valittiin keväällä 2016 tehdyn oppilaskyselyn perusteella. Kyselyssä oppilaat kertoivat, mikä harrastustoiminta heitä kiinnostaa. Valituissa kouluissa oli runsaasti teatteritaiteesta kiinnostuneita oppilaita.

Kouluihin perustettiin 14 teatterikerhoa, joissa oli yhteensä 125 oppilasta. Teatterikerhot järjestettiin kouluilla iltapäivisin koulupäivän päätyttyä. Opetus seurasi Teatteri ILMI Ö:n teatterikoulun teatteritaiteen laajan opetus suunnitelman Perusopinnot 1 opetuskokonaisuutta. Jokaisella teatterikerholla oli 25 opetustuntia syyslukukaudella. Kerhot kokoontuivat noin 15

kertaa syyslukukaudella. Oulunkylän ala-asteen teatterikerho teki yhteistyötä koulussa toimivan Sarjakuvakeskuksen sarjakuvakerhon kanssa. Teatterikerhojen opettajina toimivat Maria Myllykangas, Liisa Pylkkänen, Minna Savin ja Heikki Tani.

Kerhotoiminta sai rahoitusta Opetus – ja Kulttuuriministeriön Kärkihankkeesta numero 4, jonka tavoitteena on tuoda kulttuuri osaksi lasten arkea, vahvistaa lasten ja nuorten luovuutta sekä lisätä taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta. Hankkeelle haetaan lisärahoitusta lukuvuodeksi 2017-2018.